

Franckesche Stiftungen zu Halle

Memoria Theologorum Wirtembergensium Resuscitata, h.e. Biographia Præcipvorum Virorum, qui à tempore Reformationis usque ad hanc nostram ætatem ...

Accessit Elenchus Scriptorum tum editorum, tum in Manuscriptis latentium cum
Supplementis atque Indicibus necessariis

Fischlin, Ludwig Melchior

Ulmæ, Anno M.DCC.IX.

VD18 90845390

[Iohannes Gebhardus]

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-216317](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-216317)

kenntniß von dem Wochentlichen Sabbath
im Neuen Testament entgegengesetzt der
Censur Hr. Dr. Tob. Wagners / Cancellarii zu
Tübingen / fol.

Nat. 1603.
Cl. 1645.
Ob. 1686.

JOANNES GEBHARDUS, Eccle-
siæ Rötelanæ in Marchionatu Durla-
censi Antistes & Vicinarum Superinten-
dens, patriâ erat Wirtembergicus, Cus-
terdingæ, pago Tübingæ vicino, qui & J. U. Pregi-
zerum Cancell. tulit, in lucem editus nono Calen-
darum Januarii, An. 1603, quo insignem Theolo-
gum, Ægidium Hunnium, vix secundum & quin-
quagesimum annum supergredientem, multo cum
dolore amisit Ecclesia. Patrem habuit Ludovicum
Gebhardum, qui eo tempore Ecclesiæ Custerdingen-
si fuit à Sacris, matrem Scholasticam Mariam,
Israëlis Wielandi, Pastoris Tüfslingensis Emeriti, su-
prâ laudati, filiam. Ille divinus Senex Tübingæ
tüm degens hospitium nepoti præbuit, ut Scholæ
oppidanæ A. ætatis 9. insertus cum fundamentis ve-
ræ pietatis in Romanæ Græcæque linguæ cognitione
quàm maturrimè proficeret. Martiniano deinceps
Collegio addictus cum annum ageret 17. exactò in
amplissimis scientiarum campis integro triennio,
mirifico totius Collegii Philosophici applausu Magi-
ster artium publicè renunciatus est. Quadriennium
prope in Theologiæ cursu confecerat, cum ad ob-
eundum in Ecclesiâ officium non idoneus tantum,
sed dignus maximè videretur. Maluit tamen ille
prius informatione juventutis se exercere. Quam-
obrem operam suam eâ in re locavit honestissimo
cuidam

cuidam in urbe Imperiali Reutlingâ civi, quo simul & Patri factus est propior, qui Ecclesiam Offterdingensem non procul ab eo loco tûm gubernabat in quâ orandi ad populum exercitiis frequenter defungi atque ita ad futura sacra Ministerii opera poterat quasi præludere. Anno 1626. ætatis 23. mense Aprilii Duriacum adiit, cumque peteret sacro istius Marchionatus Ministerio inieri, iussus ante omnia est vitæ in Academia rectè probèque actæ adferre testimonium. Tubingam itaque remeans atque ultrò se Theologorum Examine sistens & amplissimum Encomium & syttaticas ad Serenissimum Principem, Fridericum Quintum Marchionem Badentem, impetravit literas. Quocirca ineunte mense Majo, exploratâ à Consilio Ecclesiastico, quam imbiberat doctrinarum Theologicarum & dicendi pro suggestu scientia & responsionem ad Collegium Tubingæ Theologicum prorsus honorificam & ob rem in Examine ad omnium vota solidè masculèque actam, spem ad functionem sacram indubiam proximamque promeruit. Quâ ita potius est, ut quinto post mense ad Ministerium in urbe Marchionatus Principe, Durlaco, obeundum, quod Diaconatum veteri formâ vocant, revocaretur. Serpere eopse tempore pestilens ibi loci lues coeperat, quo in confesso est, fidem sacerdotis, pietatem, patientiam, industriam, constantiam imperterritum adversus præsentissima vitæ pericula animum, si unquam alias maximè elucere. Harum virtutum sanctitate crediti à Deo officii tyrocinia tanto cum auditorum suorum applausu consecravit, ut nemo fuerit, quin & eundem amaret plurimum & magna quævis atque

singularia de eo ominaretur. Eorum etiam, qui Ecclesiæ tum negotiis præfuerant, animos, eo tibi nexu addixit, ut de provehendo ornandoque Viro, quem Ecclesiæ quondam præsidio decorique natum factumque videbant, serio totoque animo cogitarent. Quapropter eundem elapsis quinque annis Ecclesiæ Badenwilanæ (loco à calidis & salubribus aquis haud incelebri,) iterumque post confectum ibi octennium Blansingenſi, quem locum quater mille passibus Basilea distantem nobilioris vini proventus commendat, præfecerunt. Tandem Anno 1654. Novembri Mense ad Ecclesiæ Rœtelanæ & quotquot eidem, tanquam filix matri suæ, antiquo more insertæ sunt, curam vocatus ad extremum usque Spiritum huic officio præfuit, tametsi Christophorus Zellerus & magni Jacobi jam tum famæ celebritate haud inferior nepos, Joh. Val. Andreas, eo tempore, quo Marchionatus innumeris inauditisque bellorum malis exercebatur, ad ambiendum in patriâ Wirtembergiâ officium iteratis epistolis seriò graviterque invitarint, collatis etiam in unum alterumque filium ad fortius demerendum Patrem, studiorum beneficiis. Ipsi nihilominus potior conscientix, potior Ecclesiæ Marchicæ, potior Numinis ratio fuit. Uxorem sibi legitimis nuptiis Blabyræ in Ducatu Wirtembergico junxit, A. M. DC. XXVI. mense Novembri, Annam Mariam, Bernhardi Brothagii, Pastoris Aschenſis in districtu illo, ex Anna Holderinâ, singularis fidei ac pietatis virtutumque præstantissimarum filiam, ex quâ liberos omninò sedecim sustulit. De quibus seni tantum parenti superfuerunt. Nepotes vidit octoginta, pronepotes septem,

septem
& gr
cor
conti
adhib
ment
Bern
nus &
liar
tùm
bati
minu
spira
rio H
dente
hagio
tia M
rùm
suaru
Theo
inven
ratio
form
minu
soler
arrip
rà lin
gend
gene
que t
ingen
quan

septem, quo nomine & gavissus sibi est vehementer & gratulatus de istâ prærogativâ, quæ oppidò paucorum est, & non nisi Dei singulari indulgentiâ contingit. Filii magnam partem Verbi Ministerio adhibiti sunt, cum Jeremias, Pastor Niderchenheimensis, Ludovicus, Münsingensis in Wirtembergiâ. Bernhardus, Veldbergensis, Johannes, Badewilanus & Paulus, Bischoffingensis in patriâ evaserit. Filiarum una, Maria Juditha, Matthæo Esenweinio, tùm Diacono Uracensi & post gesta alia officia Abbati Hirsaugiensi nupta, nepotem Patri dedit, Dominum Matthæum, ob singularem eruditionem spirante adhuc avo studiosæ Juventuti in Monasterio Hirsaugiensi præfectum, hodiè verò Superattendentem Calvensem. Alia Catharina Samueli Brothagio, Superintendenti Sufenburgico elocata. Tertia Michaëli Deslero, Pastori Mülheimensi. Ceterum & in eo felix erat Gebhardus, quod laudum suarum præconem Magnif. Dominum Fechtium Theol. olim Durlacensem, nunc Rostochientem invenit, qui admodum prolixâ & exquisitissimâ Oratione donorum ejus præstantiam, animi robur & formam spectabilem deprædicavit. Erat ei, ait Dominus Fechtius inter ceteros Elogiorum cumulos, solers ingenium, velox ad disciplinas quascunque arripiendas & judicium, si cui aliî, in feliciore naturâ limatissimum ac propè divinum; industria in legendo, in scrutando, in meditando, quod de Origene quondam dicebatur, ærea; memoria fida atque tenax. His præfidiis eruditionis Thesaurum ingentem ac verò dixerim inæstimabilem, quamquam omni pompâ carentem, sibi comparabat. Nam

tantæ modestiæ ac probitatis erat, ut vix exemplum majus aut absolutius dari possit. Par ei erat oris promptitudo ad exponendas explicandasque vel intricatissimas jurgiorum ac litium ambages. Nam & negotiorum atque controversiarum cardinem sine cunctatione cepit & sine fastidio definivit. Parvo contentus vixit, nulli invidens divitias operosiores. Perpetuo virtutum exercitio benignitate in amicos, munificentia in egenos, hospitalitate in advenas & parca familiæ annuos redditus facile exhausit. Avaritiæ, quod domesticum sacri Ordinis malum in proverbium abiit, & turpis lucri insensissimus hostis. Patientiam casus domestici infortunii non vulgares exercuerunt. Asperius quippe fatum Viri fuit, quod majorem liberorum suorum partem, nonnullos infelici casu, alios morte quidem naturali, sed in ætate adultâ constitutos turbato mortalitatis ordine, amisit, tumulavit, deflevit. Illud verò exemplum omni doloris sensu majus, omni animi cruciatu luctuosius. Dederat ultimam natu filiam in matrimonium, Michaëli Deslero, Uratislaviensi, viro solidâ rerum Theologicarum scientiâ imbuto & ad veræ pietatis probitatisque exemplum composito. Is tum Ecclesiæ Schoptheimeni affinis sui, Samuelis Brothagii, Diaconus, operam locabat, sed paulò post fama de Eruditione & Virtutibus Viri percrebescente, primo templo Durlacensi ad SS. Trinitatem deinde Principis favore amplissimæ Ecclesiæ Mülhemensi dabatur Antistes. Sed verò militis tum provinciam Superiorem infestantis, furore compulsi, Basileam transferre familiam decimâ jam iobole auctam, ibique spe futuræ pacis erigere ani-

anim
geba
dum
burg
lapi
quid
Nun
lam
hau
busc
& fi
Ger
dam
pra
grav
mita
corp
por
ætat
pot
long
om
tero
gm
ipse
pot
tüm
No
pro
ræ
laud
que

animum ægritudine fractum, debilitatumque co-
gebatur. Qua pactis Neomagi induciis, commo-
dum affulgentes, remeare Rheno ad suos, navi Neo-
burgum, quod oppidum est uno tantum alteròque
lapide Müllhemio distans) tendente, constituerat
quidem sed ô stupenda animis nostris admirandi
Numinis fata! lembo, quo vehebatur, Rhenovil-
lam inter & Bamlacum infelici naufragio, aquam
hauriente, ipse una cum uxore, filiis duobus, dua-
busque filiabus, ne inventis quidem unquam ipsius
& filiarum corporibus periere. Erat de cætero in
Gerhardo, quando & id ad authoritatem concilian-
dam pertinet, summa corporis dignitas, statura su-
pra mediocritatem procera, facies subnigra, incessus
gravis, in adpectu severitas, sed humanitati & com-
mitati conjuncta, macilenta quidem, sed concinna
corporis membrorumque habitudo, in sermone le-
por simul & brevitās, robusta ad extremam usque
ætatem firmitas & valetudo, quam moderato cibi
potusque usu nutrit. Sed in hoc corpore anima
longè pulcrior, longè nobilior in Deum omni vi,
omni nixu intenta. In Principem devota. In cæ-
teros omnes ingenua & liberalis à fūco omni & pi-
gmentis aliena. Historiam vitæ suæ à se consignatam
ipse reliquit, modestè prudenter & piè conceptā. Senio
potius, quam morbo confectus, Jubileo tūm officii
tūm Conjugii superato ad cœlites concessit quinto
Nonarum Septembr. A. 1686. ætatis 84. Ministerii,
prope 60. Conjugii 51. in gremio Ecclesiæ suæ ter-
ræ mandatus. Oratione parentali magnificè col-
laudatus à Domino D. Fechtio, cujus rogatu se-
quentem inscriptionem tumulo composuit JO.

BURCK-

BURCKHARDUS MAJUS, Vir doctissimus; quam cum Oratione laudata legas primitus impressam inter Schediasmata Sacra D. Fechtii, Rostochii, An. 1706. in 8. repetitam Henrico Pippingio, in Triade Decadum Mem. Theolog. p. 1165. edit, Lipsiæ, 1707. in 8.

D. O. M. S.

ACCede, quisquis es Viator. accede, sub hoc tumulo quiescit Raræ eruditionis, rarioris vitæ, rarissimi Exempli Theologus Sacerdos. Antistes. M. JOANNES GEBHARDUS. Patriâ Custerdingensis. Civitate Wirtembergicus. Ortu Suevus. Gente. Animo. Fide verè Germanus, natus An. 1603. D. XXIII. Jan. Patre Ludovico. Viro & sanctitate vitæ & Sacerdotii gravitate Venerabili, Matre Scholasticâ Maria. Genere Wilandina. Egregia rectique moris Fœmina, in puero indoles optima ingenium ad omnia habile eluxit. Hinc ex disciplina Patris A. M. DC. XI. Tubingam

gan
tun
ac l
ftac
inte
res.
res
vel
mn
ubi
Ma
lab
mu
car
bon
est
na
gni
vat
me
qua
Nu

gam missus cum in Schola Oppidana,
tum in Academiâ æque in pietatis studio
ac linguarum artiumque ingenuarum
studio brevi tantos fecit progressus, ut
inter commilitones plurimos paucos pa-
res. multos inferiores nullos superio-
res haberet. Sed industriæ palmam
vel dubiam faceret, vel præriperet, o-
mnibus proinde eruditionis opinionem
ubique magnam Honoris Laudem
Majorem Favoris gratiam maximam
laboris demum præmium amplissi-
mum. Laurum nempe Philosophi-
cam gaudentibus amicis gratulantibus
bonis. applaudentibus doctis publicè
est adeptus. post Theologorum Doctrina
Fama Docendique Dexteritate insi-
gnium Scholas tam publicas quam pri-
vatas diligenter obiit ac SS. Theologiæ
meditando. differendo concionando per
quadriennium totum totus incubuit.
Nullis neque laboribus, neque mole-
stis

stiis perterritus inde ab incluto Theolo-
 gorum Ordine ornatus egregio testi-
 monio concessit in hanc regionem Ba-
 densem ac ut serviret Deo & Ecclesiæ à
 Serenissimo Principe Friderico V. munus
 Sacrum & decenter petiit & promptè ob-
 tinuit primum ad Diaconi partes Durlaci
 obeundas, M. DC. XXVI. vocatus de-
 hinc Sacerdotio Badenwilensi, M. DC.
 XXXI. tum Blasfingenfi M. DC.
 XXXIX. postremo Rœtelensi præfe-
 cturaque sacrorum M. DC. LIV. Au-
 ctus. in quibus ritè ac rectè admini-
 strandis studium fidem prudentiam ac
 moderationem summam summa cum
 laude semper adhibuit in id intentus uni-
 cè. ut commissi sibi Gregis salutem
 magis, quam sua promoveret commo-
 da. Ne de terrenis nimium sollicitus
 cœlestina negligeret, etenim bonos reti-
 nuit laude ne deficerent Malos terruit
 Legis fulmine ne perirent. Segnes ex-
 citavit

citav
 obtu
 tio n
 vian
 verb
 mon
 cuit.
 xa p
 æter
 LX
 atqu
 Bro
 ber
 tes
 VII
 Vian
 PL
 tute
 de
 t

citavit exhortationis stimulo ne prorsus
obtorpescerent: prostratos erexit solatio
ne desperarent. devios revocavit in
viam ne errabundi in exitium ruerent.
verbo. rectè credere piè vivere. benè
mori omnes voce juxta & exemplo docuit.
dum in verà fide merito Christi nixa
per beatam mortem ex hac caduca ad
æternam transivit Vitam M. DC.
LXXXVI. cum vixisset An. LXXXIV.
atque ex fida tori socia Anna Maria
Brodthagia per Ann. LI. sustulisset Liberos
XVI. ex iisque vidisset Sacerdotes V.
Nepotes LXXX. Pronepotes VII. cum gaudio maximo.
Nunc abi Viator. Respice Exemplum AM-
PLECTERE fidem. Imitare Virtutem.
Sectare pietatem ut & tu tandem
piè defunctus vita beata consortio
Cœlitum Adspèctu Dei. æternum
fruare ABI AC
VALE!

Scripta.

Scripta.

Consultò nulla edidit, iis adeò accensendus, qui, utut ingenio & eruditione clari atque eximii fuerint, exiguam tamen, vel penè nullam sui memoriam scriptis reliquerunt, e quorum numero nuper admodum præ cæteris celebravit Carolum Perottum Theologum Genevensẽ Thomas Crenius. P. XIII. *Animadvers.* p. 132. apud Pipping. loc. cit. p. 1254. Tales autem Wirtembergiæ Ducatus & Marchionatus Durlacensis non paucos aluere, quibus, ne quid in publicum, ederent, vel modestia, vel quorundam scribendi quoddam quasi monopolium sibi vindicantium dictatura, vel impensarum & commodæ occasionis defectus obsuit. Ceterùm mure non deesse notat summè Reverendus Dominus Fecbtius scripta à B. Gebhardo elaborata, sed in scriniis latentia, ita speciminis invicem ipse addidit in chartam ab isto conjecta

- I. *Dissertat. de Socero Mosis*
- II. *De Concio Apostolorum. Act. XV. Rostochii, 1706. 8.*
- III. *Epistolam integram & memorabilem ad Jo. Fecbtium. 15. Novembr. 1666. Scriptam de immoderato Philosophiæ, præsertim Scholasticæ, studio illiusque cum Theologia puriori commixtione. Rostochii, An. 1706. 8. Lipsiæ, 1707. in 8.*

JOHAN-

JOH
dens
Anti
rii A
dum
Ann
store
Agn
Stor
Relig
pera
dict
tus.
dimi
Cœn
legi
Stip
prof
giæ
huc
nanc
niter
sis P
ræ f
nup
pub
di a
Prin
buit
verè